

Shakespeare in een draaikolk, Hamlet op speed

Theorie en praktijk gaan met elkaar op de vuist in de *Hamlet*-bewerking van Jan Ritsema en 't Barre Land. *Hamle't* is tegelijk verderlicht en loodzwaar: een intelligente denkoefening die zijn uitwerking mist op het podium.

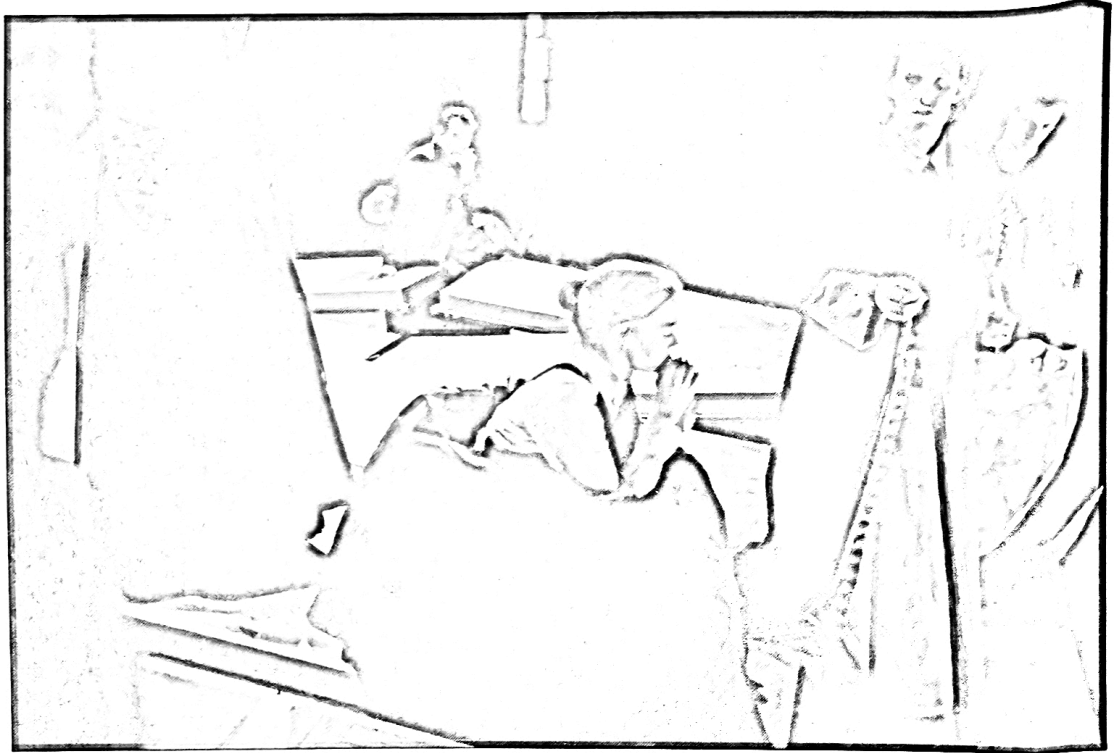
Brussel / Van onze medewerkster
Sally De Kunst

De titelfiguur is niet de tragische held op zoek naar de moordenaar van zijn vader zoals die door de eeuwen heen op de planken werd gebracht. De originele tekst van Shakespeare is een denkconstructie die de waarheid in vraag stelt. Er is niet één weg om *Hamlet* te interpreteren, er zijn er vele, aldus Ritsema en 't Barre Land.

Dus bieden ze de toeschouwer verschillende perspectieven om een eigen parcours uit te stippelen. De personages worden opgesplitst en telkens gespeeld door minstens drie acteurs. Deze rolverdeling wisselt nog eens van scène tot scène, van avond tot avond. Een krachttoer van 't Barre Land om deze ingenieuze montage te spelen. Het begrip 'collectief' in extremis. Iedereen is Hamlet en niemand is Hamlet.

Dit werkt maar voor een stuk. Bepaalde acteurs, zoals de vinnige Margijn Bosch, treden te nadrukkelijk naar voren. Daardoor komt de psychologisering toch weer om de hoek krijgen, krijg je weer mensen van vlees en bloed, individuen.

Shakespeares personages vervagen wel in het rollenspel, de tekst treedt op de voorgrond. Als een uitgerekt gedicht, soms bijna als een koorzang. De acteurs spreken snel en ritmisch, maken elkaars zinnen af of zeggen ze samen. De spitsvondige vertaling van Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes nodigt hier toe uit. Dit is *Hamlet* op speed. Het

Hamle't is interessant voer voor theaterwetenschappers, maar in de praktijk een beproeving voor de zoekende toeschouwer. (Foto RV)

sleurt je mee in een grillige maastroom van woorden. Zonder redingsvest ben je verloren.

Je bent verloren. Alle toneelementen werken ontregelend. De acteurs vormen wisselende formaties op de grillige platforms van sce-

kenissen nog meer ontcrachten. Ogenscheinlijk willekeurig verandert de lichtstemming, of floept plots een lichtpeertje aan. Zonder enige aanleiding. Het legt allemaal steeds meer lagen vernis op de tekst van Shakespeare. De verschillende niveaus die in de *Hamlet*-lezing van 't Barre Land naar voren zouden moeten treden worden omzwachteld door al de zogenaamde helderheid en openheid.

De prachtige, oosters aandoende kostuums, ontworpen door Elizabeth Jenyon, kunnen wel laag voor laag afgepeld worden. De mannelijke acteurs zien eruit als statige mandarijnen, als pionnen in een grillig spel onderworpen aan hogere krachten. Iemand doet een onverwachte zet en de voorstelling neemt een andere wending. Hun rokken ruisen, hun donkere mantels verbergen kleurrijke lagen. De kostuums suggereren in een oogopslag meer over schijn en zijn dan de hele drie uur durende encensering.

Jan Ritsema en 't Barre Land zetten in *Hamle't* de krijtlijnen uit voor een vorm van theater waarbij de echtheid van de theatrale ontmoeting primeert. Ze spelen echter

een spel waarvan zij alleen de regels kennen. *Hamle't* is in theorie een intelligente denkoefening, voer voor theaterwetenschappers, maar in de praktijk een beproeving voor de toeschouwer. De reacties bij het publiek waren gemengd. Hier en daar enthousiasme. Veel ergernis of gelatenheid. Lege stoelen na de pauze. Net het stuk na de pauze was toegankelijker. De acteurs vergaten hun tekst, renden op het laatste nippertje naar de juiste plek, er werd samen gezocht. Daardoor was er paradoxaal genoeg meer humor en spontaniteit.

THEATER

Jan Ritsema en 't Barre Land deconstrueren 'Hamlet'

nograaf Herman Sorgeloos. De ruimtelijke patronen zijn al even onvoorspelbaar als het ritme van de tekst. De acteurs springen van platform naar platform, zoeken de juiste plek om hun lijnen op te zeggen. Op sommige momenten loopt het spoor dood. Zoals er bij het oversteken van een bergstroom plots geen volgende kei meer is.

De lichtregie moet mogelijke bete-

RECENSIE

WAT: *Hamle't*

WIE: 't Barre Land / Jan Ritsema
WAAR EN WANNEER: Nog op 20 januari
om 20.30 uur in het Kaaitheater / Luna,
Saintelettesquare 20, Brussel (tel. 02 /
201.59.59). Daarna op tournee.

ONS OORDEEL: Jan Ritsema en 't
Barre Land spelen een spel waarvan zij
alleen de regels kennen.